OPŁACONO GOTÓWKĄ

Dzisiejszy numer zawiera 8 stron druku

Cena 8 zł.

PIAST

Cena 8 zł.

TYGODNIK SPOŁECZNO-POLITYCZNY POŚWIĘCONY SPRAWOM LUDU POLSKIEGO

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Basztowa 17. Telefon redakcji i administracji: 595-32. Skrytka pocztowa Kraków I, Nr 538 — Konto P. K. O. Nr IV 353 — Prenumerata kwartalna zł 100.—

Wydawca: Ludowe Tow. Wydawnicze „PIAST", Sp. z odp. udz. w Krakowie
Redaguje Komitet

Nr 17 | Kraków, 2 maja 1948 | Rok XXXV

JÓZEF OLSZYNSKI, prezes Zarządu Woj. PSL

Dzień jedności, solidarności i pokoju

Od kilkudziesięciu lat zorganizowane masy pracujące świata, obchodzą uroczyście dzień 1 Maja, jako Święto Pracy, jako dzień własnej i międzynarodowej solidarności.

Na przestrzeni okresu międzywojennego, uroczystości 1 Maja w różnych krajach, przybierały różne rozmiary i różne też im nieraz starano nadawać i przypisywać cele i znaczenie.

W krajach demokratycznych, były zawsze potężnymi manifestacjami mas pracujących, jako współtwórców i współgospodarzy danego kraju, były triumfem solidarności, postępu i wolności.

Natomiast w krajach kapitalistycznych, faszystowskich, lub pseudo-demokratycznych, zależnie od warunków, były potężnym świadomym i zdecydowanym protestem przeciwko dziejącej się krzywdzie społecznej, gdziekolwiek ona miała miejsce. Niekiedy te manifestacje ograniczały się do nikłych, rozpaczliwych nieraz wystąpień najbardziej bojowych grupek lub grup.

U nas w Polsce obchody 1-Majowe, dzięki zdecydowanej i bojowej postawie mas pracujących, nawet w okresie rządów sanacji i „Ozonu", bywały potężnymi manifestacjami przeciw wyzyskowi kapitalistycznemu, o wolność polityczną, o równy podział dochodu społecznego, pod hasłem: władza dla ludu pracującego. Zorganizowane w radykalnym ruchu ludowym masy chłopskie, były naturalnym sprzymierzeńcem ruchu robotniczego, zasilając — zwłaszcza ze wsi podmiejskich i osiedli fabrycznych, szeregi manifestujących robotników w dniu Święta Pracy.

Pamiętamy te wspaniałe masówki i pochody 1-Majowe w Krakowie, Łodzi, Warszawie i wielu innych miastach i osadach, te dziesiatki tysięcy kobiet, mężczyzn i młodzieży, zalegających zwartą masą rynki, place i ulice, te okrzyki potężne i bojowe, ten gestw las zaciśniętych twardych pięści robotniczych i chłopskich, protestujących nie tylko przeciwko wszelkiemu złu i wszelkiej krzywdzie i zbrodni, a przede wszystkim przeciwko zgubnej polityce elity sanacyjnej.

Dziś w Polsce Ludowej, gdzie świat pracy jest w całej pełni gospodarzem, a warstwa robotnicza pełni rolę przodowniczą, zmieniły się w znacznej mierze hasła i zawołania 1-majowe, dotyczące zagadnień wewnętrzno krajowych, natomiast nie zmienił się sens Święta Pracy i hasła ogólno-ludzkie.

Tegoroczne hasła 1-Majowe wysunięte przez jednoczące się masy pracujące, dotyczą trzech najbardziej zasadaniczych zagadnień, które nurtują najżywiej w naszym życiu wewnętrznym i w ogóle w bieżącej chwili dziejów.

Hasłami tymi są:

1. Jedność klasy robotniczej, oraz umocnienie i pogłębienie sojuszu robotniczo-chłopskiego.

2. Usprawnienie i podniesienie jakości i wydajności produkcji rolniczej i przemysłowej, oraz usprawnienie aparatu wymiany, to droga do samodzielnej odbudowy gospodarczej i podniesienie dobrobytu i stopy życiowej mas.

3. Solidarność mas pracujących całego świata w walce o wolność ludów i sprawiedliwy pokój na świecie.

Zagadnienia powyższe są podstawowymi nie tylko z punktu widzenia interesu klasy robotniczej w Polsce, są to czołowe zagadnienia wszystkich ludzi pracy, a więc całego Narodu.

Żyjemy w okresie niesłychanie trudnym, w okresie wielkich zmagań ideologicznych, w okresie niesłychanie ważnym, w którym mają się zdecydować nie tylko losy naszego Narodu, ale może i losy całej ludzkości. Na obecne pokolenie spadło odpowiedzialne zadanie. Zabezpieczenie dotychczasowych zdobyczy demokracji ludowej, odrobienie długoletnich zaniedbań na wszystkich odcinkach życia społecznego, odrobienie zniszczeń wojennych, odbudowa gospodarcza wsi i miast, podniesienie stopy życiowej, podniesienie oświaty, ogólnej kultury szerokich mas, wymagają olbrzymiego wysiłku, jedności społecznej i jak największej ilości ludzi dobrej woli.

Sytuacja wytworzona na terenie międzynarodowym skutkami anglosaskiej, bazującej na międzynarodowym kapitaliźmie polityki, nie daje wielu narodom, a nawet można powiedzieć w ogóle ludzkości, — spokoju, a zatem warunków do normalnej pracy nad odbudową materialną, kulturalną i psychiczną.

W Grecji, Chinach, Palestynie, Hiszpanii i wielu innych punktach naszego globu, płynie obficie niewinna krew ludzka, wykańcza się nieraz najlepszych ludzi w więzieniach i kazamatach. Polityka ta, starająca się dzielić świat na dwa wrogie sobie fronty, skierowane ostrzem przeciwko państwom demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim na cze-

(Dokończenie na str. 2)

PSL i SL wzywają chłopów

do masowego udziału w Święcie 1 Maja

ODEZWA

W dniu 1 Maja masy robotnicze Polski i całego świata, manifestują swoją solidarność i wolę budowania sprawiedliwego ustroju społecznego i obrony pokoju przed zakusami wstecznictwa i zaborczego kapitału.

W Polsce ludowej, w kraju zwycięskiej demokracji ludowej, klasa robotnicza w dniu 1-go Maja manifestuje swoją wolę dalszego utrwalania demokratycznego ustroju, który daje ludowi bogactwo narodowe — ziemię, władzę i oświatę. W dniu tym, który jest dniem Święta Pracy, lud polski zamanifestuje swoją wolę dalszej rozbudowy Polski Ludowej przez pomnażanie wspólnym wysiłkiem chłopów i robotników naszego bogactwa narodowego.

W dniu tym lud polski raz jeszcze zamanifestuje swoje pełne poparcie dla sojuszu Polski ze Związkiem Radzieckim oraz krajami demokracji ludowej jako gwarancji bezpieczeństwa i pokoju Polski i świata.

W tym święcie nie może zabraknąć nas chłopów, którzy wraz z robotnikami i pracująca inteligencją, stanowimy świat pracy w Polsce.

Łączą nas długoletnie tradycje wspólnych walk o wyzwolenie spod wyzysku obszarnika i fabrykanta, łączą nas wspólne boje z okupantem niemieckim, łączy nas wspólna wytężona praca nad odbudową wsi i miast, nad wzmożeniem produkcji i wspólna walka z krajową i międzynarodową reakcja o pokój i niepodległy byt Polski Ludowej. Wszystko to stworzyło braterski sojusz chłopsko-robotniczy, podstawę i źródło siły państwa ludowego.

Klasa robotnicza obchodzi tegoroczne Święto 1 Maja pod hasłem jedności. Młodzież polska również wkracza na drogę zjednoczenia. Zacieśnia się braterska współpraca obu partii chłopskich SL i PSL.

W tegorocznym Święcie Pracy, odbywającym się pod hasłem zespalania sił ludowych — masy ludowe zamanifestują wobec świata całego rozwój, trwałość i siłę ustroju naszego państwa ludowego.

Chłopi!

Bierzemy masowy udział w Święcie 1 Maja.

Niech żyje Polska Ludowa, wspólny dom ludu pracującego wsi i miast.

Niech żyje sojusz chłopsko-robotniczy, ostoja demokracji ludowej.

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY STRONNICTWA LUDOWEGO

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO

Uroczyste zebranie w P. S. L. w Warszawie ku uczczeniu rocznicy paktu polsko-radzieckiego

W dniu 21 kwietnia w sali Spółdz. Wydawniczej „Chłopski Świat" odbyło się w Warszawie uroczyste zebranie **Koła Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy NKW PSL.**

Zebranie zagaił prezes Koła — **poseł Banach Kazimierz.** W krótkich słowach wskazał na wagę sojuszu polsko-radzieckiego w okresie wytężonej ekspansji imperializmu kapitalistycznego, przy czym stwierdził, że sojusz ten, jak również i inne sojusze państw słowiańskich, **posiada olbrzymi ciężar gatunkowy, dla sprawy kształtowania się pokoju w świecie.**

Po zagajeniu, przewodniczący powołał do prezydium członków Zarządu Koła TPPR oraz delegatów rady zakładowej spółdzielni „Chłopski Świat".

W dalszym ciągu zebrania przewodniczył **wiceprezes Koła TPPR Madejczyk Jan.**

Referat, omawiający znaczenie układu polsko-radzieckiego, wygłosił **poseł Czesław Wycech.** W referacie swym prelegent zwrócił uwagę **na doniosłe znaczenie sojuszu dla sprawy pokoju, przede wszystkim, a poza tym dla rozwoju naszego życia państwowego.** Sojusz ten stworzył podstawę do dalszego gruntowania i poszerzania wzajemnych stosunków gospodarczych i kulturalnych. Mówiąc o sprawie innych realnych korzyści, wynikających z sojuszu prelegent stwierdził, że **jak za przyczyną sojuszu polsko-radzieckiego, odzyskaliśmy Ziemie Zachodnie, tak za tą jedynie przyczyną możemy je utrzymać.** — Nawiązując do spraw Ruchu Ludowego, prezes Wycech wspomniał, że w konspiracji Ruch Ludowy stał na stanowisku przyjaźni i braterstwa między Polską a Związkiem Radzieckim.

Po referacie, kol. **Madejczyk** poddał pod głosowanie krótką rezolucję w następującym brzmieniu:

„Zebrani w dniu 21 kwietnia 1948 r. członkowie Koła Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy NKW PSL w trzecią rocznicę podpisania paktu przyjaźni polsko-radzieckiej **stwierdzają, że sojusz ten ma olbrzymie znaczenie dla utrzymania pokoju i naszej niepodległości, gwarantując utrzymanie granicy zachodniej na Odrze i Nysie, tym bardziej, że imperializm anglosaski przystąpił do odbudowy Niemiec".**

Rezolucja przyjęta została **przez aklamację.** Na tym zebranie zakończył przewodniczący, dziękując licznie zebranym za przybycie.

Centralny Komitet Jedności Młodzieży

Dnia 16 bm. odbyło się w Warszawie posiedzenie Zarządu **czterech organizacji młodzieżowych Z. M. W. R. P. „Wici", Z. W. M., OMTUR i ZMD.**

Zebrani działacze czterech organizacji młodzieżowych uchwalili jednomyślnie deklarację o jedności młodzieży polskiej.

Deklaracja stwierdza, że cztery organizacje młodzieżowe, związane nierozerwalnie wspólnym celem budowania Polski Ludowej i świadome swej odpowiedzialności za wychowanie młodego pokolenia w duchu postępu i demokracji zmierzają do zjednoczenia swych szeregów **w jednej ludowo-demokratycznej organizacji młodzieży polskiej.**

W zakończeniu deklaracja stwierdza: wchodzimy w nowy etap rozwoju demokratycznego ruchu młodzieży w Polsce, wzywamy całą młodzież polską do poparcia tego wielkiego, wspaniałego zadania w imię potrzeb Polski Ludowej i polskiej młodzieży.

Po uchwaleniu regulaminu komitetu jedności **dokonano wyboru Centralnego Komitetu Jedności Młodzieży.**

W skład Centralnego Komitetu Jedności Młodzieży wybrani zostali jednomyślnie: ob. ob. Stefan Ignar, Lucjan Motyka, Janusz Zarzycki, Wiktor Nagórski, Józef Ozga-Michalski, Witold Rogala, Jerzy Morawski, Leszek Guzicki, Władysław Jagusztyn, Juliusz Saloni, Władysław Góralski, Maria Maniakówna, Halina Krysianka, Ludomir Stasiak, Czesław Mazlarz, Zdzisław Wróblewski, Feliks Kędziorek, Witold Smiśniewicz, Krystyna Lichaczewska, Henryk Holland i Stefan Jaroszek.

(Dzień jedności, solidarności i pokoju)

(Dokończenie ze str. 1)

lecz jest przede wszystkim dla nas, dla Narodu polskiego wysoce niebezpieczną.

Do tak zw. bloku zachodniego wciąga się naszych odwiecznych wrogów, największych zbrodniarzy świata Niemców, których się odbudowuje. Specjalnie podnieca się ich nigdy nienasycone apetyty i pobudza żądzę odwetu, by w danej chwili użyć ich znowu do krwawego pochodu na Wschód przeciwko nam przede wszystkim, przeciwko nam którzyśmy w czasie ostatniej wojny walczyli od pierwszej chwili ze wspólnym wrogiem, nie tylko tu w kraju, lecz na wszystkich frontach, o kanał La Manche, o Londyn, o Tobruk, o Monte-Casino.

Lecz zbrodnicze plany imperialistów — nie ziszczą się! Międzynarodowy front pokoju, potężnieje z każdym dniem! Linia tego frontu przebiega nie tylko od Adriatyku po Bałtyk, lecz również biegnie krzywymi przez wszystkie kontynenty i wszystkie kraje świata. Toteż tegoroczny dzień 1 Maja, tak tam gdzie panuje przemoc, ucisk, nędza, gdzie leje się krew niewinna, jak również w krajach demokratycznych, gdzie władza i środki produkcji są w rękach mas ludowych, gdzie panuje ład, porządek i wolność a w szczególności u nas w Polsce, będzie dniem zwycięstwa, dniem triumfu noworodzącego się świata.

W uroczystościach tych wezmą liczny udział chłopi, zorganizowani w stronnictwach politycznych, organizacjach społecznych, gospodarczych i młodzieżowych, by w ten sposób wzmocnić dawno nurtującą przyjaźń chłopsko-robotniczą i wspólny sojusz z wiarą i przekonaniem, że te dwie podstawowe warstwy Narodu, potrafią się nawzajem do głębi odczuć i zrozumieć, potrafią nawzajem zapomnieć jakiekolwiek narosłe w przeszłości urazy i wspólnie dzierżyć w swoich rękach sztandar naszej Ludowej Ojczyzny.

Niechaj więc w tym dniu, zestrzelą się wszystkie myśli i uczucia ludzi dobrej woli w jeden nurt jedności, wolności i pracy dla pokoju i dobrobytu szerokich mas ludowych.

Józef Olszyński.

W 3 rocznicę paktu polsko-radzieckiego

Prezydent R. P. **Bolesław Bierut** wysłał do przewodniczącego Rady Najwyższej ZSRR **N. Szwernika** depeszę z pozdrowieniami dla narodów Związku Radzieckiego.

Depesze o podobnej treści wysłali również premier **Cyrankiewicz** do przewodniczącego Rady Ministrów ZSSR generalissimusa **Stalina**, oraz min. **Modzelewski** do ministra spraw zagranicznych **W. Mołotowa.**

Zgon Wincentego Pstrowskiego

Dnia 18 kwietnia br. zmarł w szpitalu w Krakowie, przodujący górnik polski, inicjator ruchu współzawodnictwa. **Wincenty Pstrowski.**

Pomimo energicznych wysiłków lekarskich, a nawet specjalnie sprowadzonego wybitnego specjalisty chorób krwi z Francji, złośliwa choroba, tzw. białaczka szpikowa, spowodowała dalsze komplikacje, jak zapalenie płuc i niedomogę serca, które przyśpieszyły zgon.

Pogrzeb zasłużonego pracownika odbył się na koszt Państwa. Zwłoki po uroczystościach pogrzebowych w Krakowie, przewieziono do Zabrza, gdzie Zmarły żył i pracował.

W pogrzebie w Zabrzu, wzięły udział tłumy ludzi.

Pierwszy przodownik współzawodnictwa w Polsce, odznaczony był orderem Polski Odrodzonej i Złotym Krzyżem zasługi.

Rozdział kredytów marshallowskich na kraje europejskie

Komisja budżetowa Izby Reprezentantów opublikowała przewidywane sumy kredytów dla państw europejskich z funduszów planu odbudowy gospodarczej Europy, które zostały jej przedstawione przez Paul Hoffmana, administratora gen. „planu Marshalla".

„Przydziały" te przewidziane są na okres od 1. 4. 48 do 31. 3. 49 i dla poszczególnych państw przedstawiają się następująco: W. Brytania — 1.324,800.000 dolarów, Francja — 1.130,000.000, Niemcy zachodnie 549,400.000, Włochy — 803,000.000, Holandia — 600,000.000, Belgia i Luxemburg — 295,000.000, Austria — 185,000.000, Dania — 131.000.000, Irlandia — 114,000.000, Grecja 106,000.000, Norwegia — 83.000.000, Szwecja — 28,000.000, Islandia — 11,000.000 i Turcja — 10,000.000 dolarów.

Komisja budżetowa Izby Reprezentantów rozpoczęła prace nad opracowaniem technicznej strony sfinansowania programu pomocy dla Europy w ramach „planu Marshalla".

B. POSEŁ W WIEDNIU FELIKS MANTEL USUNIĘTY Z PPS

SAP podaje, że dnia 16 kwietnia br. **Feliks Mantel**, b. przedstawiciel polityczny R. P. w Wiedniu, łamiąc swoją przysięgę służbową, opuścił powierzone mu stanowisko.

Sekretariat generalny wykluczył Feliksa Mantla z PPS za czyny hańbiące dobre imię członka partii.

ZWOŁANIE SESJI SEJMU USTAWODAWCZEGO

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zarządził zwołanie Sejmu ustawodawczego na zwyczajną sesję wiosenną, **na dzień 28 kwietnia 1948 r.**

„DOM CHŁOPA" W POZNANIU

W Poznaniu przystąpiono do budowy **„Domu Chłopa"**, który stanie na miejscu zniszczonego przez okupanta gmachu b. Izby Rolniczej przy ul. Mickiewicza.

Dokonano już całkowitego usunięcia gruzów przy pomocy brygady ochotniczej, złożonej z członków Samopomocy Chłopskiej. — Do końca bież. roku, zbudowany będzie i pokryty dachem szkielet gmachu. Koszt budowy pokrywa m. in. specjalny fundusz oparty na składkach ofiarowanych przez rolników w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej.

W gmachu mieścić się będzie zarząd wojewódzki Związku Samopomocy Chłopskiej, TUL-u, Chłopskie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, oraz inne organizacje na **odcinku życia wiejskiego.**

CZESŁAW WYCECH

Wczoraj i dziś

Walka o nowe oblicze świata wywołuje zmiany społeczno-gospodarcze w skali międzynarodowej i w życiu poszczególnych krajów. Zmiany te zachodzą i w naszym kraju. Walka polityczna, jak każda walka, ma swoje wymagania, które pociągają za sobą zmiany w formach i celach działania. Do takich zjawisk w naszym życiu krajowym należy zaliczyć przeobrażenie polityczne, zmierzające do zjednoczenia z jednej strony obu partii robotniczych, a z drugiej tendencję do zjednoczenia ruchu ludowego, do nich należy również zaliczyć proces jednoczenia się organizacji młodzieżowych i stowarzyszeń kulturalno-oświatowych chłopskich i robotniczych, (połączenie T. U. L. z T. U. R. oraz Ch. T. P. D;) oraz reorganizację spółdzielczości. Zmiany te są rozmaicie komentowane w opinii publicznej, w propagandzie szeptanej traktowane są jako wejście szerokim frontem na drogę tworzenia w Polsce systemu monopartyjnego. Polityczne chwyty o „17 republice", o „kołchozach" przeżywają się, więc na horyzoncie zjawił się nowy straszak: „monopartia". Nie wdając się w polemikę z tymi twierdzeniami i zawołaniami, obliczonymi na efekty propagandowe, zastanówmy się, gdzie leżą istotne powody dokonywanych przeobrażeń społeczno-politycznych.

W Polsce i krajach demokracji ludowej zmienił się nie tylko dotychczasowy ustrój polityczny i społeczno-gospodarczy, lecz zmieniła się społeczna struktura narodu. Przede wszystkim zostały zlikwidowane duże warstwy zasobne w bogactwa materialne i kulturalno-duchowe: ziemiańska i kapitalistyczna; wprawdzie ludzie z tych warstw pozostali w społeczeństwie i część ich oddziaływuje na resztę społeczeństwa w duchu nieprzychylnym dla ustroju demokracji ludowej, to jednak straciły one jako całość poważną podstawę gospodarczą i wobec tego przestały być w dużym stopniu groźne dla nowego ustroju: Lecz to nie wszystko. Lud pracujący, w szerokim tego słowa rozumieniu (chłopi, robotnicy, drobni rzemieślnicy), w wyniku długiego procesu przeobrażeń społecznych, a w szczególności przeobrażeń w czasie wojny i po jej zakończeniu, zdobył wysoką samowiedzę narodowo-państwową, lud poczuł się narodem i wziął odpowiedzialność za państwo narodowe, jakie powstało po wojnie w wyniku przesunięć granicznych i ludnościowych. Jesteśmy dziś państwem nie narodowościowym, lecz narodowym, w którym lud polski stał się narodem.

Dawniej rządząca warstwa kapitalistyczno-ziemiańska i grupy z nimi współdziałające pod płaszczykiem idei narodowych i państwowych, ukrywały swe egoistyczne cele grupowo-klasowe, co tym łatwiej im udawało się, że sprawując władzę, przemawiały w imię rzekomego dobra narodowego i państwowego. W imię tego rzekomego interesu narodowego, eksploatowały i wyzyskiwały warstwy pracujące. Idea narodowa służyła warstwom bogatym za pancerz ochronny w panowaniu nad ludem pracującym. Dziś sytuacja się zmieniła. Zorganizowany lud pracujący w formach i zasadach demokracji ludowej, wziął odpowiedzialność za los narodu i państwa, o charakterze ludowym. Dawniej chłopi i robotnicy dźwigali na sobie w pierwszym rzędzie odpowiedzialność za swe klasy społeczne; dziś muszą oni brać odpowiedzialność za naród, za państwo, muszą brać odpowiedzialność nie za część, lecz za całość. Z tej zmiany struktury narodu, wynikają daleko idące konsekwencje społeczne w dziedzinie celów politycznych i form organizacji społeczeństwa.

Dawniej chłop i robotnik dla prowadzenia walki z egoistyczną polityką ziemiaństwa i kapitalistów, kierujących życiem gospodarczym i państwowym, organizował się w organizacjach klasowo-warstwowych, politycznych, gospodarczych i oświatowych; organizował się klasowo nie dla walki z narodem i państwem, jak wówczas twierdzili wsteczniсy, lecz dla walki z tymi, którzy w imię rzekomego dobra narodu walczyli z ludem pracującym, z całym światem pracy.

Dziś, kiedy lud stał się narodem, kiedy lud wziął odpowiedzialność za państwo i życie poszczególnych klas społecznych, a w pierwszym rzędzie za dobrobyt i rozwój całego świata pracy, sytuacja uległa gruntownej zmianie. Dziś lud musi myśleć nie kategoriami klasowo-grupowymi, kategoriami części, lecz kategoriami całości, bo lud odpowiedzialny jest za naród i państwo. Skoro w poprzednich okresach byliśmy zwolennikami organizacji klasowo-grupowych, a przeciwnikami organizacji „ogólno-narodowych", będących na usługach panowania władztwa ekonomicznego nad ludem pracującym, to dziś w zmienionej sytuacji jesteśmy zwolennikami organizacji istotnie ogólno-narodowych, a nie grupowych, bo one dziś w równej mierze służą narodowi jak i poszczególnym warstwom: chłopskiej i robotniczej.

Dlatego też, aczkolwiek demokracja polska jest głęboko związana uczuciowo z bojowymi i zasłużonymi sztandarami „Wici", OMTUR czy innych organizacji oświatowych, to jednak uznała, że w zmienionej sytuacji struktury państwa i narodu, należy tworzyć inne formy organizacyjne i przejść z form organizacji grupowo-klasowych na organizacje ogólnonarodowe. Rzecz naturalna, jesteśmy gorącymi rzecznikami tego, aby wartościowy dorobek przeszłości tych organizacji uwzględnić w działalności nowopowstałych instytucji, przystosowanych zarówno w celach, jak i w formach organizacyjnych do zadań państwa ludowego.

Z powyżej wyłuszczonych racji i założeń, pozytywnie ustosunkowujemy się do zamierzeń organizacji oświatowych i młodzieżowych, przekształcających się z organizacji klasowo-grupowych na organizacje ogólnonarodowe w służbie i walce dla państwa ludowego. W powyższych tendencjach jak i procesie jednoczenia z jednej strony partii robotniczych (P. P. R. i P. P. S.), a z drugiej storny wejście na drogę wiodącą do jedności stronnictw chłopskich (P. S. L. i S. L.), widzimy zjawisko scalania dotychczas rozkawałkowanych form działania świata pracy.

Czasami słyszy się zdanie, że przekształcanie organizacji społecznych z klasowo-grupowych na ogólnonarodowe jest przedwczesne, skoro w ustroju demokracji ludowej istnieją warstwy społeczne. To prawda, że warstwy społeczne istnieją, lecz w ludowym państwie dążenie do sprawiedliwości społecznej osiągane winno być nie na drodze walki klasowej, lecz współpracy całego świata pracy. Dziś działalność organów państwa ludowego i organizacji społecznych, z nim współdziałających, nastawione jest w pierwszym rzędzie na podniesienie dobrobytu szerokich mas ludowych i na sprawiedliwy podział wytworzonego bochenka chleba. Stronnictwa ludowe i robotnicze, współdziałające ze sobą w nowej sytuacji, troszczą się w równej mierze o całość i dobro państwa, jak i potrzeb reprezentowanych przez nie środowisk społeczno-gospodarczych. Osiąganie sprawiedliwości społecznej w ustroju demokracji ludowej, dokonuje się nie na drodze walki klasowej, lecz na drodze współpracy i współdziałania, zmierzającej do udoskonalenia ustroju, zwiększenia dochodu narodowego i sprawiedliwego jego podziału. A dzieje się tak dlatego, że w państwie ludowym opartym na zasadach demokracji, władza spoczywa w rękach ludu.

Rząd radziecki opublikował tajne dokumenty z archiwum niemieckiego

Zdrada monachijska

II.

Jednym z najciekawszych dokumentów jest sprawozdanie delegacji niemieckiej o przebiegu konferencji monachijskiej. Dokument ten, noszący napis »ściśle tajne« i podpisany przez Heinischa, uzupełniają notatki drugiego urzędnika niemieckiego MSZ obecnego na konferencji, niejakiego Ericha Kordta.

Oba te dokumenty dobitnie charakteryzują zdradzieckie stanowisko zajęte przez Chamberlaina, a zwłaszcza przez Daladiera wobec Czechosłowacji oraz ich służalczość w stosunku do Hitlera. Zarówno Chamberlain jak i Daladier wciąż dziękowali Hitlerowi za zaproszenie na konferencję monachijską. Obaj oni wyrażali się z najwyższym uznaniem o projekcie Mussoliniego, który torował drogę Hitlerowi do pochłonięcia Czechosłowacji.

Chamberlain zgadzał się całkowicie z Hitlerem, że należy działać szybko i oświadczył, iż gotów jest położyć swój podpis pod odpowiednim porozumieniem i zakomunikować rządowi czeskiemu co powinien czynić. Uważał on, że wielkie mocarstwa »winny się troszczyć o to, aby rząd czeski z szaleństwa lub uporu nie odmówił zgody na ewakuację Sudetów«. Początkowo Chamberlain napomykał, że należałoby właściwie na konferencję monachijską zaprosić również przedstawiciela Czechosłowacji. Wystarczał jednak lekki sprzeciw Hitlera, by Chamberlain niezwłocznie wycofał swą propozycję.

Szczególnie służalcze było zachowanie Daladiera. Projekt Mussoliniego oddania Sudetów Niemcom, określił mianem dokumentu, przeniknętego duchem obiektywizmu i realizmu. Stanął na stanowisku, iż rządu czechosłowackiego nie należy w zasadzie pytać o zgodę na przekazanie Sudetów Trzeciej Rzeszy, mimo, że między Francją a Czechosłowacją istniał wówczas układ o sojuszu.

Gdy Hitler oświadczył, że Czesi odmawiają ewakuacji terytorium Sudetów zanim nie zbudują fortyfikacji na nowej granicy oraz zanim nie zostaną powzięte decyzje o charakterze gospodarczym, Daladier zakomunikował, iż rząd francuski nie ścierpi żadnej zwłoki w tej sprawie ze strony rządu czeskiego. Zdaniem Daladiera punkt ten należy całkowicie wyeliminować z dyskusji, albowiem rząd czeski, otrzyma odpowiednie gwarancje za swe ustępstwa.

Gdy Hitler zgodził się na zaproponowaną przez Daladiera nieznaczną korekturę nowej granicy czesko-niemieckiej, Daladier wyraził mu wdzięczność i oświadczył, że przyjęcie tego sformułowania znacznie ułatwi mu jego pozycję we Francji. Po powrocie do Francji powie, że Fuehrer uczynił ten gest ze względu na osobisty szacunek, jaki żywi dla niego«.

Jest rzeczą charakterystyczną, że tenże Daladier komunikując za pośrednictwem posła Delacroix czechosłowackiemu ministrowi spraw zagranicznych o decyzjach konferencji monachijskiej, polecił wyrazić mu z tego powodu swoje głębokie ubolewanie.

Z CHIN. W wyniku głosowania w chińskim Zgromadzeniu Narodowym, Czang-Kai-Szek został wybrany prezydentem republiki chińskiej 2.400 głosami na 2.743 oddanych głosów. Czas urzędowania prezydenta określa nowa konstytucja na 6 lat.

Z KOREI donoszą, że wybory, które miały się odbyć w amerykańskiej strefie Korei w dniu 9 maja br. — zostały odwołane, albowiem w dniu tym kraj ten znajdzie się w strefie objętej całkowitym zaćmieniem słońca.

Wiadomości ze świata

Na straży pokoju i postępu

Polityka Stanów Zjednoczonych i krocząca wiernie jej śladami polityka W. Brytanii jako sprzeczna z interesami pokoju i najszerszych mas ludowych w krajach europejskich, musiała z konieczności doprowadzić do ściślejszej współpracy i porozumienia sił demokracji i postępu, które w pierwszym rzędzie reprezentowane są przez Związek Radziecki i te państwa, których ustrój oparty jest o demokrację ludową.

Zacieśniająca się z każdym dniem współpraca tych państw, podyktowana została rzetelną troską o pokój i bezpieczeństwo. Związek Radziecki, Polska, Jugosławia i Czechosłowacja padły ofiarą niemieckiej napaści i zostały zniszczone zarówno przez ostatnią wojnę, jak i przez rabunkową gospodarkę okupanta. Rumunia, Bułgaria, Węgry i Finlandia, które wbrew woli swoich społeczeństw zostały wciągnięte do wojny po stronie Osi przez rządzące tam wówczas faszystowskie kliki, były również terenem działań wojennych. Wszystkie te państwa prowadzą obecnie intensywną odbudowę swojej gospodarki narodowej. **Nigdzie bardziej, jak w tych państwach, nie przejawia się pragnienie trwałego pokoju i dążność do jego zabezpieczenia.** Jedyną drogę do utrwalenia pokoju w świecie widzą te państwa w poszanowaniu międzynarodowych umów i przestrzeganiu wynikających z nich zobowiązań, w przeciwstawianiu się wszelkim intrygom, zmierzającym do mącenia pokoju i wytwarzania nastrojów wojennych w społeczeństwach. **Państwa te dążą do takiego rozwiązania sprawy niemieckiej, ażeby Niemcy w przyszłości nie były zdolne zagrozić pokojowi świata.**

Obok troski o pokój, przejawia się w polityce Związku Radzieckiego i państw demokracji ludowej, dążność do zabezpieczenia i utrwalenia zdobyczy świata pracy, osiągniętych dzięki przeprowadzonym reformom społecznym i gospodarczym, z których w pierwszym rzędzie wymienić należy unarodowienie przemysłu i reformę rolną. Dzięki tym reformom zostały w tych krajach złamane przywileje warstwy kapitalistyczno-obszarniczej a władza przeszła w ręce robotników i chłopów. Niedobitki warstwy kapitalistyczno-obszarniczej nie zrezygnowały z walki o utracone przywileje. Znalazłszy poparcie u Anglosasów, prowadzą oni krecią robotę przeciw siłom postępu i demokracji, mącą stosunki wewnętrzne a przez szeptaną propagandę usiłują wytworzyć nastrój niepewności i psychozę wojenną, aby w ten sposób utrudnić odbudowę gospodarki i życia opartego o zasady sprawiedliwości społecznej. Oni też w pierwszym rzędzie dążą do wywołania nowej zawieruchy wojennej, gdyż spodziewają się, że ta przywróci im utracone przywileje i władzę. Dlatego masy ludowe skupione w obozie demokracji i postępu muszą okazywać wielką czujność i stać twardo na straży swoich zdobyczy, osiągniętych kosztem wielu ofiar. W walce o zabezpieczenie zdobyczy świata pracy zarówno Związek Radziecki jak i państwa demokracji ludowej, muszą na terenie międzynarodowym występować solidarnie, aby skutecznie przeciwstawić się blokowi wstecznictwa, któremu przewodzą Anglosasi.

Ugruntowaniu tej solidarności służą pakty dwustronne, jak umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy, umowy gospodarcze i kulturalne, które państwa demokratyzacji ludowej zawierają bądź ze Związkiem Radzieckim, bądź pomiędzy sobą. Umowy te, w niczym nie naruszające suwerenności żadnej ze stron, pozwalają zarówno na skuteczną obronę przeciw zakusom mącicieli pokoju, jak i poprzez coraz większą wymianę gospodarczą, przyczyniają się znakomicie do ożywienia życia gospodarczego i wzmocnienia tempa odbudowy tych krajów. Niedawna konferencja ministrów spraw zagranicznych Polski, Czechosłowacji i Jugosławii odbyta w Pradze, jest przykładem solidarnej współpracy państw słowiańskich, zagrożonych przez rewizjonizm niemiecki.

Solidarne występowanie Związku Radzieckiego i państw demokracji ludowej na terenie międzynarodowym, nie oznacza bynajmniej tworzenia jakiegoś bloku. Państwa te dążą do zacieśnienia współżycia ze wszystkimi narodami świata. Gwarancję tego współżycia widzą przede wszystkim we wzmocnieniu powagi takich instytucji międzynarodowych, jak Organizacja Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa, czy wreszcie Sojusznicza Rada Kontroli dla Niemiec. Anglosasi starają się obniżyć znaczenie tych instytucji, czego dowodem są takie ich posunięcia jak jednostronne decyzje w sprawie Niemiec, (tworzenie odrębnego państwa w Zachodnich Niemczech), jak sabotowanie uchwały Zgromadzenia Ogólnego O. N. Z. w sprawie Palestyny, tworzenie unii zachodnio-europejskiej i t. d. **Od wzmocnienia powagi instytucji międzynarodowych, od przestrzegania ich zarządzeń i poszanowania zawartych umów, zależy trwały pokój zarówno w Europie jak i w świecie. Tego zaś wytrwale domagają się Związek Radziecki i państwa demokracji ludowej. Stoją one zdecydowanie na straży zarówno międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, jak i zdobyczy mas ludu pracującego, gwarantujących dobrobyt człowiekowi pracy.**

Konszachty Arabów z Anglosasami

Jak donosi prasa egipska, przywódcy Ligi Arabskiej odbywają w ostatnim czasie długie narady z przedstawicielami Wielkiej Brytanii i USA. Niedawno sekretarz generalny Ligi Azzan Pasza odbył kilkugodzinną rozmowę z I sekretarzem ambasady USA w Kairze. Wkrótce potem, ambasador USA Tuck spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Egiptu Hashab Paszą. Rozmowa trwała przeszło 3 godziny. Poza tym Hashab Pasza miał rozmowę z ambasadorem Wielkiej Brytanii Campbell'em.

Twierdzi się również, że szef wywiadu brytyjskiego na bliskim Wschodzie gen. Clayton odbywa systematyczne narady z przedstawicielami sztabów arabskich. Pisma sugerują, że rozmowy dotyczą zagadnień palestyńskich.

„OSZCZĘDNOŚĆ — FUNDAMENTEM ODBUDOWY"

BOLESŁAW WYSŁOUCH

(1856 — 1937)

3)

Opracowane w ten sposób założenia programowe, należało spopularyzować wśród najszerszych mas chłopskich. Tym zadaniom służył założony w 1887 r. „Przyjaciel Ludu". Obok Wysłouchów, Lewakowskiego, Rewakowicza, Orkana i innych inteligentów-ludowców, niebawem na łamach „Przyjaciela Ludu" pojawiają się coraz częstsze wypowiedzi chłopów. Piszą w tym czasie obok wielu innych, Maciej Szarek, Franciszek Magryś, Andrzej Średniawski, Jakub Bojko, znani później bądź jako pisarze, bądź jako działacze polityczni chłopscy.

Jako redaktor „Przyjaciela Ludu" Bolesław Wysłouch czuwał przede wszystkim nad jego ideowo programową linią pisma. Tworząc pierwsze zręby programu chłopskiego — już wtedy stawiał on zdecydowanie jako cel główny i najważniejszy Polskę wolną, niepodległą i sprawiedliwą.

Działalność Wysłoucha nie mogła ujść uwagi zarówno władz austriackich, jak i wpływowych kół galicyjskiej konserwy. Dlatego też dość często zdarzały się rewizje zarówno w mieszkaniu Wysłouchów, jak i ich współpracowników. Szykany te wzmogły się, kiedy w roku 1888 objął urząd namiestnika osławiony hrabia Kazimierz Badeni, który wypowiedział zdecydowaną walkę wyzwoleńczym ruchom chłopów i robotników. W roku tym, zarówno Wysłouch jak i szereg jego współpracowników został zaaresztowany i spędził kilka miesięcy w więzieniu. Uwięziono wtedy również ks. Stojałowskiego.

Pomimo przeszkód i szykan ze strony władz zaborczych i sprzysiężonego z nimi rodzimego wstecznictwa pomimo tego, że w terenie ścierały się wpływy Stojałowskiego i Wysłoucha, zasiew rzucony przez tego ostatniego dojrzewał w masach i przyniósł w wyniku stworzenie samodzielnej organizacji politycznej chłopskiej — Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Stało się to w r. 1895 na zjeździe politycznym chłopów w Rzeszowie. W czasie tego zjazdu, Wysłouch wygłosił przemówienie programowe. Powstające stronnictwo wedle jego określenia, miało być stronnictwem dla którego chłop nie jest instrumentem, czy środkiem do celu, ale szczęście tego chłopa, celem najwyższym.

Jakkolwiek Bolesław Wysłouch był właściwym twórcą Polskiego Stronnictwa Ludowego — to jednak w tym stronnictwie nie starał się wysunąć na plan pierwszy. Rola przywódcy przypadła Janowi Stapińskiemu. Wysłouch pozostał jak przed tym, redaktorem „Przyjaciela Ludu". Pismem tym kierował jeszcze kilka lat, wreszcie ustąpił je całkowicie Stapińskiemu, sam zaś poświęcił się całkowicie redagowaniu „Kuriera Lwowskiego", który na przełomie ubiegłego i bieżącego stulecia był czołowym organem demokracji polskiej.

Oddanie kierownictwa Ruchu Ludowego w ręce Stapińskiego, nie było jednoznaczne z wycofaniem się Wysłoucha z działalności w Polskim Stronnictwie Ludowym. Zdając sobie sprawę, że ruch polityczny może się rozwijać tylko przy ciągłym dopływie świeżych sił organizatorskich, zajął się on przede wszystkim pracą wychowawczą wśród młodej inteligencji, której trzon stanowili coraz liczniej przybywający na studia w uniwersytecie i politechnice lwowskiej akademicy synowie chłopscy. W latach poprzedzających pierwszą wojnę światową, redakcja „Kuriera Lwowskiego" była środowiskiem, skupiającym wszystką postępową młodą inteligencję. Ze szkoły Wysłoucha wychodzili ciągle nowi ludzie, którzy wnosili do Ruchu Ludowego nowe wartości. Do nich należeli Jan Dąbski i nieodżałowany Marszałek Maciej Rataj. Łamy „Kuriera Lwowskiego" stały otworem dla wszystkich. Niejeden ze znanych później w Polsce niepodległej pisarzy i publicystów, pierwsze kroki stawiał pod wytrawnym kierownictwem Bolesława Wysłoucha. Brał on również udział w pracach organizacji niepodległościowych, które w przededniu pierwszej wojny światowej, rozwijały na terenie zaboru austriackiego, w oparciu o ugrupowania demokratyczne ożywioną działalność. Jak zawsze, w pracy tej dawał ze siebie bardzo wiele, nie starając się błyszczeć ani wybić na czoło. Podeszły wiek i nadwątlone zdrowie, nie pozwoliły mu odegrać wybitniejszej roli w czasie wojny i później w Polsce Niepodległej. Wybrany w roku 1922 senatorem z ramienia PSL „Piast", już w roku 1923 rozszedł się ze stronnictwem, zaś niedługo potem, wycofał się z życia politycznego całkowicie. Ostatnie lata swego życia spędził we Lwowie, gdzie zmarł około połowy września 1937 r.

(Dokończenie w nast. numerze.)

Zgromadzenie Ogólne ONZ rozpatruje ponownie sprawę Palestyny

W dniu 16 kwietnia została otwarta nadzwyczajna sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, poświęcona sprawie Palestyny. Otwarcia sesji dokonał delegat Brazylii, Muniz, który stwierdził w swoim przemówieniu, że w związku ze sprawą Palestyny została zachwiana powaga Narodów Zjednoczonych. Muniz stwierdził, że tylko całkowite podporządkowanie się tak Arabów jak i Żydów uchwałom Rady Bezpieczeństwa i całkowite zawieszenie walk w Palestynie, może stworzyć pomyślną atmosferę, która umożliwi Zgromadzeniu znalezienie odpowiedniego rozwiązania.

Przewodniczącym sesji został wybrany delegat Argentyny, Jose Arce.

Delegacja amerykańska przedłożyła Zgromadzeniu projekt powiernictwa nad Palestyną. Projekt ten przewiduje, że władzą administracyjną w Palestynię sprawować będzie O. N. Z. za pośrednictwem Rady Powierniczej. Władza wykonawcza ma spoczywać w ręku gubernatora generalnego oraz gabinetu. Gubernator generalny ma być mianowany na 3 lata i ma posiadać bardzo szeroki zakres władzy. Ma on ustalać coroczną kwotę imigracyjną żydów do Palestyny i ma prawo wezwać pomocy wojskowej z zewnątrz, o ile miejscowe siły policyjne okażą się niewystarczające.

Dla opracowania wytycznych, na których ma się opierać podział ziemi w Palestynie, gubernator powoła komisję, złożoną z bezstronnych rzeczoznawców, którymi nie mogą być ani Żydzi ani Arabowie.

Na koniec projekt amerykański przewiduje, że po trzech latach zostanie przeprowadzony w Palestynie plebiscyt, w którym Żydzi i Arabowie wypowiedzą się co do dalszych losów tego kraju.

Wznowienie konferencji państw zachodnich w Londynie

W dniu 20 kwietnia została wznowiona w Londynie konferencja państw zachodnich w sprawie Niemiec, przerwana 6 marca. W konferencji tej obok przedstawicieli W. Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych, biorą również udział delegacje krajów Beneluxu. Ponadto biorą udział w obradach dowódcy stref okupowanych w Niemczech przez mocarstwa zachodnie, generałowie Clay (czyt. Klej) (U. S. A.), Robertson (W. Brytania) i Koenig (Francja). Obrady konferencji toczą się przy drzwiach zamkniętych.

Londyńskie koła polityczne przypuszczają, że głównym tematem toczących się obrad są następujące sprawy: utworzenie rządu Zachodnich Niemiec, reforma walutowa w Niemczech, rozmiary udziału Zachodnich Niemiec w marshallowskim programie odbudowy, przyłączenie francuskiej strefy okupacyjnej do Bizonii oraz sprawa kontroli nad Zagłębiem Ruhry.

Jedno z pism niemieckich pzyniosło wiadomość, że w Waszyngtonie został opracowany plan nowej konstytucji dla Niemiec Zachodnich, który ma być również przedstawiony na obecnej konferencji.

Narady państw marshallowskich w Paryżu

W połowie kwietnia br. odbyły się w Paryżu narady państw, uczestniczących w pomocy amerykańskiej, przewidzianej przez plan Marshalla. Pod naciskiem ze strony Stanów Zjednoczonych, obradujące państwa zgodziły się na uczestniczenie w planie Marshalla Niemiec zachodnich, których delegacja wzięła również udział w naradach paryskich.

W wyniku obrad została utworzona tak zwana „organizacja współpracy gospodarczej" i wyłonione jej kierownictwo, w skład którego wchodzić mają przedstawiciele: W. Brytanii, Francji, Niemiec zachodnich, Włoch, państw skandynawskich, Beneluxu i jeszcze jednego, na razie nieustalonego państwa. „Organizacja współpracy gospodarczej" ma kontrolować życie gospodarcze poszczególnych krajów i będzie miała prawo wykluczyć od uczestnictwa w planie Marshalla te kraje, które nie będą się stosowały do jej zaleceń.

O ile „organizacja współpracy gospodarczej' ogranicza swobodę krajów europejskich, o tyle pozostawia ona całkowicie wolną rękę amerykańskiemu administratorowi planu Marshalla w jego działalności.

Świeżo zakończone obrady w Paryżu zakończyły się więc całkowitą kapitulacja państw zachodnio-europejskich wobec żądań amerykańskich kapitalistów.

Trudno jest pogodzić się z dopuszczeniem Niemiec zachodnich do udziału w pomocy amerykańskiej, rzekomo przeznaczonej dla krajów, które padły ofiarą niemieckiej napaści. Zaś powierzenie im mandatu w kierownictwie organizacji mającej kontrolować życie gospodarcze innych państw, musi u każdego zdrowo myślącego człowieka wywołać uczucie nie tylko zdziwienia, ale i oburzenia. Honorowanie wczorajszych gwałcicieli pokoju, jest grubo przedwczesne.

Ta niezrozumiała pobłażliwość państw zachodnich ośmieliła Niemców, którzy już obecnie w Paryżu ujawnili wilcze apetyty, żądając dla siebie ani mniej ani więcej, jak tylko 30% całej sumy uchwalonej przez Kongres U. S. A. na pomoc Europie.

Wyniki wyborów we Włoszech

TYMCZASOWE WYNIKI WYBORÓW DO SENATU PRZEDSTAWIAJĄ SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Partia	Ilość głosów	%
Chrześcijańska Dem.	10.740.131	47.9
Front Lud.-Demokratyczny	6.955.229	31
Saragatowcy	1.580.722	7
Blok Narod. Nitti'ego	1.364.741	6,1
Republikanie	637.433	2,9
Monarchiści	436.597	2
Włoski Ruch Społ. (faszyści)	244.646	1,1

Na różne inne ugrupowania padło łacznie 467.684 głosy. Tymczasowe wyniki wyborów do Izby Posłów są nastepujące:

Partia	Ilość głosów	%
Chrześcijańska Dem.	12.616.527	48,7
Front Lud.-Demokratyczny	7.995.601	30,7
Saragatowcy	1.848.826	7,1
Blok Narodowy	999.166	4,1
Republikanie	650.017	
Monarchiści	729.283	4,1
Faszysci	542.297	

Pozostałe głosy przypadły kilku drobnym ugrupowaniom. W najbliższym czasie oczekiwane są dalsze dokładne wyniki.

Biuro Wyborcze Ministerstwa Spraw Wewnętrznych opublikowało kompletne wyniki wyborów do Senatu w Rzymie. Front Ludowo Demokrat. otrzymał 239.944 głosów, Chrześcijańska Demokracja 454.890, Włoski Ruch Społeczny (faszyści) 49.388, republikanie — 46.878, Saragatowcy — 39.507, monarchiści 23.528, Blok Narodowy 18.823. Pozostałą nieznaczną ilość głosów otrzymały różne partie. Należy stwierdzić, że 2 czerwca 1946 r. socjaliści i komuniści zdobyli w Rzymie wspólnie tylko 173.000 głosów, czyli obecnie poprawili swe pozycje o blisko 67 tysięcy głosów.

Z PALESTYNY donoszą o dalszych krwawych walkach między Żydami a Arabami. W walkach o osiedle żydowskie Neve Jaakow na północ od Jerozolimy. według źródeł arabskich miało zginąć 50 Żydów.

W kilku wierszach

PRZED TRYBUNAŁEM PAŃSTWOWYM w Bratysławie, toczy się proces przeciwko b. wicepremierowi Ursiniemu (U. należał do b. słowackiej partii demokratycznej) jego sekretarzowi osobistemu — Obuchowi oraz 14 innym osobom. Akt oskarżenia zarzuca Ursiniemu, że w swoim gabinecie zatrudniał Obucha, który przekazywał materiały stanowiące tajmnicę państwową zbiegłymu zagranicę Durczańskiemu b. ministrowi spraw zagranicznych „rządu słowackiego", powołanego z woli Hitlera. Prokurator domaga się dla Obucha kary śmierci a dla Ursiniego od 5—10 lat więzienia.

ZGROMADZENIE OGÓLNE ONZ na nadzwyczajnej sesji w N. Jorku w poniedziałek, przyjęło jednogłośnie Burmę do Organizacji Narodów Zjednoczonych, jako 58 członka tej organizacji.

NA BAZIE DOŚWIADCZALNEJ na Oceanie Spokojnym, została przeprowadzona niedawno nowa próba bomby atomowej. Wiadomość tę podała w ub. poniedziałek amerykańska komisja energii atomowej, dodając, że bliższe szczegóły w tej sprawie nie zostaną ogłoszone z uwagi na bezpieczeństwo.

W PARYŻU podpisano brytyjsko-francuskie porozumienie w sprawie swobodnego przelotu samolotów obu państw nad ich terytoriami.

W MUZEUM BRYTYJSKIM w Londynie skradziono dwie szable wysadzane złotem, brylantami i szafirami. które były własnością ks. Wellingtona. Wartość ich ocenia się na 10.000 funtów szterlingów. Jedną z tych szabel, otrzymał ks. Wellington w darze od cara Aleksandra I. Ks. Wellington przeszedł do historii — jak wiadomo — jako zwycięzca Napoleona w bitwie pod Waterloo.

ŻYDOWSKA ORGANIZACJA BOJOWA w Palestynie — Haganach, opublikowała komunikat, że w Jerozolimie jej członkowie schwytali wybitnego dowódcę arabskiego — Azuri.

PREZYDENT TRUMAN — według doniesień prasy amerykańskiej — oświadczył na konferencji prasowej, iż spodziewa się, że pozostanie w Białym Domu przez następne 4 lata.

NA KONGRESIE Towarzystwa Przyjaźni Belgijsko-Radzieckiej w Antwerpii w dn. 10 i 11 kwietnia br. odbyły się produkcje chóru i orkiestry radzieckiej oraz recytacje poezji radzieckiej. W kongresie wziął udział ambasador ZSRR w Belgii — Pawłow. oraz delegaci: France — URSS. British Soviet — Society, Nederland — URSS Suisse — URSS i Luksemburg — URSS.

SCOTLAND YARD w Londynie, został zawiadomiony anonimem telefonicznym, że w Izbie Gmin została podłożona bomba, która wybuchnie w owym dniu, kiedy telefonowano. o godz. 18. Natychmiast rozpoczęto poszukiwania w gmachu parlamentu brytyjskiego, które nie wydały rezultatów.

O ZASIEWACH WIOSENNYCH W ZSRR donoszac dzienniki moskiewskie, podkreślają, że do dnia 15 kwietnia br. zasiano na terenie Republiki Ukraińskiej zbóż jarych na powierzchni większej o 428 tysięcy hektarów niż w r. ubiegłym. Dokonano również innych robót polnych na powierzchni znacznie większej, niż w roku ubiegłym.

POTWORNA ZBRODNIA W SPARCIE. Kompania żandarmerii greckiej wpadła do więzienia w Sparcie i zamordowała 25 jeńców Armii Demokratycznej oraz raniła 5 innych. Rozbestwieni żandarmi zastrzelili również majora, który usiłował ich powstrzymać. Do czego już dochodzi potworność ludzka — to trudno zdrowym zmysłom uwierzyć.

STRAJK 10.000 ROBOTNIKÓW w zakładach samochodowych Peugeta w Paryżu trwa nadal, rozszerzając się i na inne fabryki. W południowej Francji odbył się strajk ostrzegawczy 60 tys. robotników rolnych.

NOWOMIANOWANY AMBASADOR ZSRR w Turcji — Ławryszczew, wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi Turcji, Inönü.

Zwalczanie chorób wenerycznych

Bezpłatne leczenie penicyliną kiły wczesnej

Udostępnione dla wszystkich chorych.

W roku 1948 Ministerstwo Zdrowia przydziela bezpłatnie penicylinę dla leczenia wszystkich chorych kiłowych dotkniętych kiłą wczesną (t. zn. trwającą nie dłużej niż 3 lata od zakażenia), nieleczoną zupełnie lub leczoną niedostatecznie (tylko 1. kuracją przeciwkiłową), dzieci obarczonych kiłą w wieku do lat trzech, oraz kobiet będących w ciąży bez względu na czas trwania u nich kiły i bez względu na uprzednie leczenie.

Leczenie penicyliną trwa przez przeciąg czasu wynoszący dziesięć dni i polega na jednorazowym dziennie zastrzyknięciu penicyliny. Leczenie to jest bardzo skuteczne, jednak wymaga od chorego comiesięcznego zgłaszania się do kontroli krwi w ciągu pierwszego półrocza po leczeniu i dwukrotnego zgłoszenia się (co kwartał) w ciągu drugiego półrocza.

Lekarze wolnopraktykujący również stosują penicylinę (bezpłatnie im przydzieloną przez Ministerstwo Zdrowia) pobierając jedynie od chorych honorarium za dokonane zabiegi.

Penicyliną zwalczymy kiłę wrodzoną

w ciągu jednego pokolenia

W warunkach współczesnego lecznictwa przeciwkiłowego łatwienie świeżych przypadków kiły wrodzonej (t. zn. kiły matek przekazywanej potomstwu) stanowi hańbę cywilizacji.

Penicylina okazała się potężnym lekiem przeciwkiłowym w zakażeniach kiłowych wczesnych, a szczególniej skutecznym w zakażeniu kiłowym płodu i niemowląt obarczonych kiłą wrodzoną.

Matka obarczona kiłą nawet świeżą i nieleczoną nie zaraża płodu w swym łonie przed piątym miesiącem wewnątrzłonowego życia płodu. Zakażenie płodu następuje w czasie późniejszym. A zatem stosując penicylinę u chorej na kiłę matki ciężarnej przed piątym miesiącem ciąży, istnieje możliwość niedopuszczenia do zakażenia płodu przez chorą na kiłę matkę. Okres ciąży do piątego miesiąca jej trwania jest najpomyślniejszym okresem dla leczenia penicyliną matki ciężarnej chorej na kiłę, gdyż dzięki takiemu leczeniu **chroni płód przed zakażeniem.**

W wypadku zastosowania penicyliny u kobiety będącej w ciąży trwającej dłużej niż 5 miesięcy, lek ten zdoła uleczyć nawet płód już zakażony.

Czas najwyższy skończyć z marnotrawstwem materiału ludzkiego w postaci poronień, rodzenia płodów martwych i dzieci obarczonych kiłą wrodzoną, z których większość umiera już w pierwszym roku życia.

Doniosłość badań krwi na kiłę u wszystkich kobiet ciężarnych

Badanie krwi na kiłę u kobiet ciężarnych, bez względu na przebyte uprzednie lub nieprzebyte zakażenie kiłowe, ma doniosłe znaczenie społeczne. U matek kiłowych stwierdza się dodatni wynik badania krwi w 99%. Doktorzy amerykańscy Wile i Mondt (1942), badając krew matek mających dzieci obarczone późną kiłą wrodzoną, stwierdzili u 93% tych matek dodatni odczyn we krwi lub inny dowód przebytej kiły, aczkolwiek nie potwierdzony badaniem krwi. W drugiej serii badań tychże doktorów obejmującej 402 przypadki późnej bezobjawowej kiły wrodzonej u dzieci, badanie krwi ich matek stwierdziło u 74% odczyn dodatni i 20% matek wywiad wątpliwy co do przebytej kiły.

Wobec powyższych i wielu innych danych statystycznych, wykazujących jak często u matek dzieci, które obarczone kiłą wrodzoną, występuje dodatni odczyn na kiłę we krwi, Ministerstwo Zdrowia zarządziło, by wszystkie kobiety będące w ciąży zostały poddane badaniu krwi na kiłę. Ministerstwo Zdrowia w zaplanowanej przez siebie na rok 1948 akcji leczenia penicyliną kiły wczesnej, uwzględnia bezpłatne leczenie penicyliną wszystkich kobiet ciężarnych, które uprzednio przebyły kiłę.

Leczenie penicyliną kiły u kobiet ciężarnych prawie w 100% gwarantuje ochronę płodu od zakażenia kiłowego, a więc zapewnia przyjście na świat zdrowego dziecka.

Znaczenie wykrywania kontaktów wenerycznych

Kontaktem wenerycznym nazywamy bądź osobę chorą wenerycznie, która zaraziła inną osobę chorobą weneryczną (źródło zakażenia), bądź osobę jeszcze (szczęśliwie) zdrową lub już zarażoną, która miała kontakt (przeważnie intymny) z osobnikiem chorym wenerycznie.

Wykrywanie kontaktów wenerycznych ma niezmiernie doniosłe znaczenie społeczno-sanitarne.

Zarówno jak osoby będące źródłem zakażenia wenerycznego mogą być nieświadomym rozsadnikiem zarazy, tak i kontakty mogą być takim nieświadomym rozsadnikiem choroby jeśli nie wiedzą jeszcze o swym zakażeniu.

Jest obowiązkiem obywatelskim osobnika zarażonego chorobą weneryczną, w chwili powzięcia wiadomości od lekarza o swej chorobie, zgłosić natychmiast lekarzowi osobę, od której przypuszczalnie zaraził się chorobą jak również zgłosić lekarzowi te osoby, z którymi chory miał kontakt mniej lub więcej intymny po zarażeniu się chorobą.

Nie jest hańbą zarazić się chorobą weneryczną, lecz hańbą jest zarazić świadomie inną osobę chorobą weneryczną.

Zgłoszenie kontaktów lekarzowi nie jest donosicielstwem w ujemnym znaczeniu tego słowa, przeciwnie jest czynem godnym pochwały, jest wyrazem rehabilitacji moralnej chorego wenerycznie. Ma on bowiem na celu dobro kontaktu, t. zn. sprowadzenie kontaktu do leczenia, jeśli osoba będąca tym kontaktem jest już chora; ma to zgłoszenie na celu dobro osób otaczających dzięki odosobnieniu w szpitalu osoby będącej nieuświadomionym lub świadomie złośliwym, t. zn. antyspołecznym źródłem zakażenia innych osób (np. prostytutka). Zgłaszanie kontaktów wenerycznych lekarzowi przez osoby chore wenerycznie, jest wyrazem współdziałania społeczeństwa z lekarzami w dziele zwalczania chorób wenerycznych.

Listy ze wsi

„Święcone" w Wołowicach

W dniu 11 kwietnia br. w **Wołowicach**, pow. Kraków, miejscowa Straż Pożarna urządziła tradycyjne „Święcone". Gdy za skromnie zastawionymi stołami zasiedli zaproszeni goście, zabrał głos prezes **Matuzik** i w imieniu Straży, złożył obecnym życzenia. Po spożyciu posiłku, zabrano się do tańca. Bawiono się ochoczo. Gdy już było dobrze po północy i starsi gospodarze porozchodzili się do domu, pozostała młodzież. Przypomniały im się chłopięce lata, kiedy to z bydłem ruszali w pole i dalejże przy wtórze muzyki śpiewać starodawne pieśni ludowe. I mnie staremu serce z radości tajało, gdym te melodie posłyszał. I zdawało mi się, że mam dopiero dwanaście lat i śpiewając, pędzę krowy na pastwisko.

Dopiero gdy się dobrze rozwidniło, wiara rozeszła się do domów.

Z innych wiadomości należy podkreślić, że mieszkańcy Wołowic w czasie okupacji, chętnie spieszyli nauczycielstwu z materialną pomocą. Teraz znów rodzice posyłający dzieci do szkoły, opodatkowali się dobrowolnie na potrzeby szkolne. A chociaż niektórzy powiadają, że w pobliżu miast są niedobrzy ludzie, to jednak prawdą jest, że wszędzie są ludzie i ludziska.

Franciszek Sąsiad.

Brytyjscy archeolodzy odkryli ruiny egipskiej fortecy

Ekspedycja archeologów brytyjskich dokonała jedynego w swoim rodzaju odkrycia ruin starożytnej fortecy egipskiej. Po sześciu miesiącach prac wykopaliskowych na miejscu, gdzie trzy tysiące lat temu wznosiło się w północnym Sudanie ludne miasto, na wschód od Amarah, natrafiono na ruiny cztererech miast, budowanych w ciągu wieków kolejno jedno na drugim, przy czym każde z nich nosi wyraźne ślady podboju i zniszczeń dokonanych przez nieprzyjaciela. Jest to pierwszy przykład miasta, które po zniszczeniach wojennych odbudowywało się każdorazowo na tym samym miejscu.

Ekspedycja rozpoczęła prace wykopaliskowe w terenie, pokrytym warstwą piasku lotnego, sięgającego 6 stóp głębokości. **Fakt ten przyczynił się do zachowania poprzez wieki poszczególnych odcinków miasta-fortecy, które po dziś dzień daje pełne wyobrażenie o życiu jego mieszkańców i charakterze tej wysuniętej placówki imperium Egipskiego.**

Forteca, otoczona była dokoła wysokim murem, zaopatrzonym w wieże wartownicze, i miała szeroko rozgałęziony system ulic i zaułków. Prace ziemne na miejscu pałacu gubernatora fortecy odsłoniły szczątki komnat i sal, bogato zdobnych w kolumny. Ściany pałacu dochodzą miejscami do 4 stóp grubości. Napisy, wyryte na drzwiach i progach komnat, upamiętniły imiona gubernatorów fortecy. Natrafiono też na komnaty, przylegające do świątyni Ramzesa II; niektóre z nich miały wspaniałe, sklepione dachy, które po dziś dzień zachowały się w stanie prawie nienaruszonym. Inne odkrycia rzucają światło na ten wczesny okres architektury i budownictwa egipskiego, i obejmują: konstrukcje schodów w cegle i kamieniu, system kanalizacji miejskiej wykonanej przy zastosowaniu rur kamionkowych, motywy geometryczne i kwiatowe, zdobiące niektóre z domów późniejszego okresu. Cykl płaskorzeźb na głównych wrotach przedstawia sceny z współczesnych bitew, i upamiętnia zwycięskie wojny faraonów w północnym Sudanie, o których dotychczas historia nie wspominała.

Prace wykopaliskowe rozpoczęte zostały jeszcze przed wojną, która je jednak przerwała. Na czele obecnej ekspedycji brytyjskiej, stoi dwuch członków Towarzystwa Archeologii Egipskiej w Londynie. Badania ich powinny przyczynić się wydatnie do studiów nad historią starożytną.

—:—

Tragiczna katastrofa samolotowa

30 osób zginęło w płomieniach

Samolot amerykańskiego Tow. „Panamerican Airways" w drodze z Londynu do Nowego Jorku, rozbił się w chwili lądowania na irlandzkim lotnisku **Schanow.**

Na pokładzie znajdowało się 10 osób załogi i 21 pasażerów różnej narodowości (Amerykanie, Włosi, Indowie, Anglik i Francuz).

Jedyny ocalony pasażer Mark Worst, który w ostatniej chwili wyskoczył z samolotu w płomieniach, oświadczył, że samolot lądował zbyt szybko i rozbił się o jakąś przeszkodę.

Samolot ten, który uległ katastrofie, ustanowił w ubiegłym roku **rekord szybkości między Nową Ziemią a Schanowem, przelatując tę przestrzeń w 5 godzinach i 55 minutach.**

W LONDYNIE opublikowano wyjątki z pamiętników Goebbelsa z lat 1942—1943, z których wynika, że w skład powojennej Rzeszy w razie zwycięstwa — miała wchodzić Szwajcaria i północne Włochy.

Z ruchu organizacyjno-politycznego PSL

PSL w powiecie wadowickim

W dniu 15 kwietnia br. odbyła się w Wadowicach w sali „Czytelni Mieszczańskiej", powiatowa konferencja działaczy PSL z terenu, w liczbie około 50 osób.

Konferencję zagaił ob. **Turek Stefan**. Po referacie wygłoszonym przez prezesa Tymczas. Zarządu Wojew. PSL **J. Olszyńskiego** na temat obecnej sytuacji politycznej w świecie i w Polsce, wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierał głos przedstawiciel SL ob. **Zieliński, oraz kilku działaczy PSL.**

Dyskusja wykazała duże zrozumienie i poparcie wśród miejscowych działaczy dla obecnej linii politycznej PSL-u. Wykazała również potrzebę rozwoju naszego stronnictwa, stwarzającego możność aktywnej i zdrowej pracy społecznej szeregom naszych członków, po linii współpracy z innymi ugrupowaniami demokratycznymi w Polsce.

W wyniku obrad, powołano tymczasowy Zarząd Pow. PSL oraz Powiatową Komisję Weryfikacyjną i postanowiono rozpocząć niezwłocznie reaktywowanie działalności w gromadach i gminach na terenie całego powiatu.

Powiatowe konferencje PSL w Rzeszowskim

W ostatnich dniach odbyły się w powiatach: **Mielec, Gorlice, Jarosław,** konferencje powiatowe PSL, z udziałem członków Wojewódzkiego Zarządu PSL w Rzeszowie.

W konferencjach tych brali udział członkowie gminnych i gromadzkich zarządów kół naszego stronnictwa. Na zebraniach omówiono sprawy organizacyjne i ustalono plan pracy w poszczególnych powiatach.

Konferencja wojewódzka P. S. L. w Kielcach

W dnin 4 kwietnia br. przy ndziale licznie zebranych przedstawicieli ogniw terenowych P. S. L. ze wszystkich powiatów Kielecczyzny, odbyła się w Kielcach konferencja wojewódzka PSL.

Obradom przewodniczył prezes Zarządu Woj. P. S. L. na woj. kieleckie *poseł Jagiełło*. Z ramienia NKW PSL w obradach wzięli udział: wiceprezes NKW *poseł Wycech i kol. Wacław Schayer*.

Po wyczerpujących referatach wywiązała się wielogodzinna dyskusja, która stwierdziła żywy ruch organizacyjny PSL na terenie woj. kieleckiego. Dyskusja ta objęła wszystkie aktualne problemy polityczne i gospodarcze doby obecnej.

Postawa zebranych dała świadectwo, że radykalne tradycje Ruchu Ludowego w Kielecczyźnie, podbudowane wielkim wkładem walki z okupantem germańskim licznych na tym terenie formacji Batalionów Chłopskich — sprawiły, że z okresu katastrofy mikołajczykowskiej szeregi P. S. L. wyszły uzdrowione i oczyszczone, gotowe do wielkiego wkładu myśli i pracy w budowie ustroju ludowej, demokratycznej Polski.

Konferencja porozumiewawcza PSL i SL w Kielcach

W dniu 25 marca br. w lokalu Wojewódzkiego Zarządu SL w Kielcach odbyło się zebranie Komisji Porozumiewawczej PSL i SL. W trakcie obrad omówiono sytuację organizacyjną obu ludowych stronnictw politycznych w woj. kieleckim i uzgodniono aktualne zagadnienia polityczne.

Równocześnie uchwalono powołać Komisję Porozumiewawczą PSL i SL we wszystkich powiatach woj. kieleckiego.

Kurs polityczno-ideologiczny w Warszawie

W dniach 5—7 kwietnia br. odbył się w Warszawie kurs polityczno-ideologiczny PSL dla działaczy powiatowych woj. warszawskiego.

Na kurs przybyło 36 słuchaczy, pomimo okresu pilnych robót wiosennych w polu.

Referaty programowo-ideologiczne wygłosili przedstawiciele NKW PSL i Zarządu Wojewódzkiego PSL na woj. warszawskie. Ożywiona dyskusja, sięgająca do głębi przeobrażeń ideologicznych w życiu Polski na tle przemian wprowadzonych przez ustrój demokracji ludowej oraz nowej drogi odrodzonego PSL była dowodem rzetelnej pracy wychowawczej, dokonującej się w szeregach działaczy PSL.

Konferencja powiatowa PSL w Pabianicach

W niedzielę 4 kwietnia w lokalu sekretariatu powiatowego PSL pow. łaskiego w Pabianicach, odbyła się konferencja powiatowa z udziałem przedstawicieli kół gminnych.

W konferencji wziął udział prezes Zarządu Woj. PSL na woj. łódzkie kol. *Jan Król*, i przewodniczył prezes Zarządu Pow. kol. *Tomasz Pycio*.

Po wysłuchaniu referatu politycznego kol. Króla i dyskusji uchwalono plan pracy na okres najbliższych miesięcy.

Nowiny z kraju

HIENY CMENTARNE W WADOWICACH

Szajka hien cmentarnych dopuściła się w Wadowicach na cmentarzu profanacji grobów, w poszukiwaniu za złotymi zębami u nieboszczyków. Profanacji tej uległo dwadzieścia grobów.

MUZEUM MARTYROLOGII ŻYDOWSKIEJ

W Warszawie zostało otwarte muzeum martyrologii i walk Żydów, w piątą rocznicę bohaterskich walk w ghecie warszawskim.

W otwarciu muzeum, w imieniu Rządu wziął udział minister Rusinek i wiceminister Sokorski.

DALSZE TRANSPORTY REPATRIANTÓW ZE ZWIĄZKU RADZIECKIEGO

W dniu 1 kwietnia br. przybył na punkt repatriacyjny PUR w Białej Podlaskiej transport repatriantów z ZSSR w liczbie 592 mężczyzn i 148 kobiet.

Dalsze transporty znajdują się w drodze do Polski.

KREDYTY DLA ROLNIKÓW

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przyznało 8 milionów złotych bezzwrotnego kredytu dla powiatów: nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego, na zakup inwentarza żywego dla właścicieli gospodarstw, które uległy zniszczeniom wojennym i klęskom żywiołowym.

W TRZECIĄ ROCZNICĘ PRZEKROCZENIA ODRY

Z okazji trzeciej rocznicy przekroczenia Odry i Nysy przez zwycięskie armie Wojska Polskiego, odbył się w Krakowie, w godzinach wieczornych capstrzyk.

Na rynku ustawiono tablicę z drogą bojową oddziałów W. P. i z napisem: „Zwycięskim szlakiem braterstwa broni".

DAR DLA OBSERWATORIUM KRAKOWSKIEGO

Polonia Amerykańska i Fundacja Kościuszkowska ofiarowały obserwatorium krakowskiemu wspaniałe, 20-calowe lustro do teleskopu. Dar ten w niedługim czasie przybędzie do Krakowa.

Z POWIATU OLKUSKIEGO

Na terenie osady kopalnianej w Bolesławiu k. Olkusza przeprowadzono ostatnio roboty wiertnicze i poszukiwawcze.

W wyniku prac powstał projekt wybicia nowego szybu dla eksploatacji galmanu, błyszczu ołowiu i blendy (ruda ołowiana) oraz projekt budowy huty cynkowej.

Warto nadmienić, że kopalnie w Bolesławiu „Bolesław" i „Ulisses", wydobywające te materiały, zatrudniają ok. 7.000 robotników.

MANIFESTACJA WE WROCŁAWIU

Na zakończenie „Tygodnia Ziem Odzyskanych" odbyły się potężne manifestacje we Wrocławiu i Szczecinie. Ludność tych miast wyraziła swą niezłomną wolę przeciwstawienia się podżegaczom do nowych wojen i obrońcom germanizmu.

WYCIECZKA POLAKÓW Z KANADY

W dniu 30 kwietnia przybędzie do Gdyni na statku „Batory", wycieczka Polaków z Kanady i St. Zjednoczonych, w liczbie ok. 100 osób. Wycieczka weźmie udział w obchodach 1-go majowych, a równocześnie zwiedzi ważniejsze ośrodki, jak Kraków, Zakopane, Katowice, Warszawę, Wrocław, Szczecin itd.

Pobyt wycieczki w Polsce potrwa trzy tygodnie.

BURSA IM. GEN. ŚWIERCZEWSKIEGO DLA DZIECI CHŁOPSKICH

Powiatowa Rada Narodowa w Przemyślu uchwaliła przeznaczyć 1 milion zł. na utworzenie bursy im. gen. Świerczewskiego, dla chłopskich dzieci tego powiatu uczęszczających do szkół w Przemyślu.

Ważne dla Czytelników

W najbliż. Nr „Piasta" rozpoczniemy druk niezwykle interesującej i ciekawej powieści HENRY OYENA, z życia rolników amerykańskich pod tytułem:

„SYN ZIEMI"

Bohater tej powieści MARTIN CALKINS przeciwstawia zachłanności kapitalistów amerykańskich nie przebierających w metodach walki — swoje gorące przywiązanie do ziemi i ukochanej pracy na roli, które stało się dlań źródłem nie tylko twórczej inicjatywy, ale i niezmożonej energii, nieugiętości i wytrwania w walce z nadzwyczajnymi przeszkodami jakie napotkał. Umiał do zaciętej walki o postęp, wciągnąć i zorganizować swoich sąsiadów, umiał znaleźć współpracowników i oddanych przyjaciół.

W tej naprawdę głęboko społecznej powieści chłopskiej

KAŻDY DZIAŁACZ CHŁOPSKI znajdzie dla siebie przykłady, jak w walce o postęp nie zrażać się przeciwnościami i jak znajdować sposoby na wyjście nawet z najcięższej sytuacji;

KAŻDY ZESPÓŁ CHŁOPSKI — znajdzie nową podnietę do zorganizowanej walki o postęp w rolnictwie i ułatwienie życia;

KAŻDA KOBIETA, rozumna matka-chłopka — znajdzie swój własny obraz;

KAŻDA NARZECZONA — znajdzie przykład jaką ma być dla swego ukochanego mężczyzny;

WSZYSCY CZYTAJĄCY znajdą poza tym miły odpoczynek i dobry temat do pogwarek i opowiadań.

CZYTAJCIE WSZYSCY!

Filmy — klisze — papier fotograficzny nabędziesz najkorzystniej w firmie FOTO — NOWICKI Kraków — ulica św. Tomasza L. 24.

KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH Związku Zawodowego Transportowców KRAKÓW — Rynek Główny 16 — II p. Wpisy i informacje codziennie od 10—13.

ODBLOKOWANIE NALEŻNOŚCI polskich obywateli w USA

Narodowy Bank Polski informuje, że Skarb Stanów Zjednoczonych na podstawie Generalnej Licencji nr 97, zwolnił zablokowane uprzednio w USA wszelkie przedwojenne należności obywateli i firm polskich, których suma w dniu 1 lutego 1948 r. nie przekraczała 5000 dolarów. Ogłoszenie w tej sprawie podawane było uprzednio w prasie.

Wobec powyższego, osoby i firmy polskie, posiadające należności w Stanach Zjednoczonych, będące w czasie wojny pod zarządem Office of Alien Property, a których suma nie jest wyższa, niż 5000 dolarów, są obecnie zwolnione od formalności odblokowania.

Natomiast osoby fizyczne i prawne, posiadające należności w USA, których suma przekracza 5.000 dolarów i które dotychczas nie dokonały tych formalności, winny w jak najkrótszym czasie skierować do Wydziału Zagranicznego Narodowego Banku Polskiego w Warszawie, ul. Fredry 8 pisemne wnioski, w których należy: 1) podać nazwę banku amerykańskiego, w którym znajduje się depozyt lub suma na rachunku, 2) wymienić rodzaj i kwotę należności, 3) złożyć oświadczenie, że wnioskodawca jest wyłącznym właścicielem danej należności lub wymienić osoby zainteresowane w tej sprawie oraz, że żaden kraj nieprzyjacielski nie jest zainteresowany w należnej sumie.

Ostateczny termin składania tych wniosków upływa z dniem 30 czerwca 1948 r.

Poza tym Narodowy Bank Polski zwraca uwagę posiadaczy, że wszelkie dysponowanie należnościami w Stanach Zjednoczonych podlega każdorazowo zezwoleniu Komisji Dewizowej w Warszawie; jedynie w przypadku sprowadzenia należności do kraju przez wpłacenie należnych sum na rachunek jednego z polskich banków dewizowych, zezwolenie Komisji Dewizowej nie jest potrzebne.

Odpowiedzi Redakcji

ZABAWA. P. St. Prawo rzeczowe reguluje prawo właściciela budowania na swoim gruncie, przy czym nie wolno budującemu przekraczać granicy swego gruntu, bez zgody sąsiada. Nie wolno również wkraczać, ani w słup powietrza nad gruntem sąsiada, ani wgłąb w ziemię za jego granicę. W miastach i osiedlach istnieją ponadto pewne ograniczenia o charakterze porządkowym co do budowania w pewnej odległości od drogi publicznej, lub innych budowli. Ponieważ jednak, nie znamy rodzaju Waszego osiedla, ani rodzaju budowli, a władzą budowlaną dla Was jest urząd gminny, zwróćcie się do urzędu gminnego z zapytaniem, czy u Was takie ograniczenia co do odległości istnieją.

Co do spłaty wierzytelności, to istotnie żaden akt ustawodawczy w tej mierze po wojnie nie został wydany. Sądy przeliczają jednak wierzytelności przedwojenne po myśli art. 269 Kodeksu Zobowiązań na zasadach słuszności po rozważeniu interesów obu stron. W praktyce zatem, bada się, jaki to był dług, z czego wynikął itp. pożyczki zwykłe przelicza się przeciętnie piędziesięciokrotnie, a pożyczki hipoteczne, spłaty rodzinne z gruntu np. i podobne zobowiązania przelicza się nawet stukrotnie i więcej, biorąc pod uwagę wartość obecną i przedwojenną gruntu.

P. SZELIGA WAWRZYNEC. Odpowiadamy listownie.

A. K. RZESZOTARY. W roku 1915 kupił ojciec Pani grunt za 1200 koron z tego 100 k. miało być wpłacone przy sporządzeniu kontraktu. Kontraktu jednak nie spisano, ale ojciec Wasz posiadał ten grunt jak właściciel, a po nim Wy sama.

Gruntu Wam odebrać nie mają prawa, a gdyby to chciano uczynić, to nie powinniście na to pozwolić. Gdyby następcy prawni sprzedającego chcieli wykonać jakiekolwiek akty posiadania na tym gruncie, to możecie ich zaskarżyć o naruszenie w posiadaniu, a skargę taką wygracie i sąd zakaże im tego czynić na przyszłość. Skargę taką wnieść należy jednak do miesiąca od dowiedzenia się o naruszeniu posiadania, nie później jednak jak 6 miesięcy od faktu naruszenia.

Niezależnie od tego macie prawo żądać od właściciela hipotecznego gruntu, by zeznał dokument zdatny do intabulacji i na podstawie tego dokumentu wpisać się sama do hipoteki, jako właścicielka. Jeśli tego nie zezna dobrowolnie u notariusza, to musicie wnieść o to pozew do Sądu.

Powinniście sprawę własności hipotecznej uregulować, bo gdyby ktoś kupił ten grunt od właściciela hipotecznego, a nie wiedział, że go kiedyś ojciec Wasz kupił, to moglibyście stracić Wasze prawa.

Byłaby jeszcze może prostsza droga, wnieść wniosek w Sądzie niespornym o wpisanie prawa własności powołując się na zasiedzenie.

P. WARZECHA STEFAN. Macie rację, że obecnie Wasze gospodarstwo przy ilości 4 dzieci nie powinno podlegać opodatkowaniu podatkiem dochodowym, skoro nie prowadzicie innego zajęcia zarobkowego. Jednak, jak się orientujemy z Waszego pisma, chodzi tu o podatek za rok 1945. W tym czasie obowiązywała inna ustawa i na jej podstawie obowiązek ten istniał, a skoro egzekucja została wdrożona, to nakazy płatnicze są prawomocne.

W tym stanie sprawy moglibyście tylko, wnieść podanie do ministra Skarbu z prośbą o uchylenie nakazów zapłaty i o umorzenie podatku w drodze nadzoru, jeżeli macie istotnie poważne ku temu motywy (zniszczenie gospodarstwa w czasie wojny, ilość dzieci, brak w tym czasie dochodu, lub że bez Waszej winy nie mogliście bronić się w postępowaniu przed urzędem skarbowym.

Niezależnie od tego możecie prosić urząd skarbowy o rozłożenie podatku na spłaty ratalne.

KOLPORTERÓW PRASY P. S. L.

„CHŁOPI I PAŃSTWO"
„GAZETA LUDOWA"
„P I A S T"
„POLSKA LUDOWA"

ZA STAŁĄ MIESIĘCZNĄ PŁACĘ I PROWIZJĘ POSZUKUJEMY

Zgłoszenia pisemne do Administracji „Piasta"

CEDUŁA URZĘDOWA GIEŁDY Zbożowo-Towarowej w Krakowie

z dnia 23 kwietnia 1948

Za 100 kg. parytet wagon Kraków dostawa bieżąca w handlu hurtowym.

Zboża:

Pszenica 3.300—3.600; żyto 2.200—2.400; jęczmień przemiałowy 2.200—2.400; owies 2.200—2.400; gryka 5.000—5.200; proso 4.200—4.400.

Przetwory młynarskie:

Mąka pszenna 80% 6.050; mąka pszenna 70% 6.300: mąka żytnia 80% 3.700: mąka ziemniaczana 9.500—10.000; otręby pszenne 2.400—2.700; otręby żytnie 1.800—2.100; otręby jęczmienne 1.800—2.100: perłówka 5.408; pęcak 4.382; siekanka jęczm. 65% 4.700; kasza jaglana 6.800—7.000; kasza tatarczana 14.000—15.000.

Pastewne i inne:

Słoma prasowana 800—900; siano nieprasowane 700—800; siano prasowane I gat. 1.100—1.200; siano prasowane II gat. 850—1.100; wytłoki buraczane susz. 1.000—1.150.

Strączkowe, oleiste, koniczyny i inne nasiona:

Groch Wiktoria 7.200—7.600; fasola biała 5.500—6.000; fasola kolorowa 4.300—4.800; fasola „jasiek" 10.500—11.500; bobik 5.800—6.000; wyka letnia 6.000—6.500; peluszka 5.900—6.400; łubin gorzki 4.000—4.300; łubin niegorzki 4.400—4.800; seradella 5.600—6.000; rzepak zimowy 8.800—9.300; rzepak letni 8.300—8.800; siemię lniane 18.000—19.000; mak niebieski 19.000—21.000; gorczyca 10.000—10.500; koniczyna nasienna czerw. 40.000—50.000; koniczyna nasienna biała 35.000—45.000; rajgras angielski 5.500—6.000; rajgras włoski 6.000—6.500; tymotka 6.000—7.000; lucerna zimotrwała 60.000—65.000; siemię konopne 10.000—10.500.

Obrót ogólny: 236 ton. Tendencja ogólna: spokojna.

PRENUMERATA

miesięczna dziennika „GAZETA LUDOWA" . 150.—
kwartalna tygodnika „CHŁOPI I PAŃSTWO" . 60.—
kwartalna tygodnika „P I A S T" . . . 100.—
kwartalna 3 x tyg. „POLSKA LUDOWA" . 180.—

Zamówienia przyjmuje także ADMINISTRACJA „PIASTA" Kraków, Basztowa 17

SACHARYNĘ pastylkowaną, sproszkowaną, krystaliczną, dostarcza oddrotnie Skład Komisowy Edward Kossowski — Bielsko, Solna 10. 45 (—)

ZŁOTKI - PĘDZLE HURT — DETAL **Jan Sychowski** Kraków, Floriańska 36 w podwórzu, tel. 570-34

Uwaga! Zakład krawiecki damski, męski wykonuje pierwszorzędnie po cenach przystępnych z najnowszych żurnali. — Jan KUCIA, Kraków, ul. Szpitalna 18, I p. naprzeciw Kasy Oszczędności. 58 (—)

UWAGA ROLNICY!

Znana od 45-ciu lat **„CENTRALINA" Michałowskiego** odżywcza domieszka do pasz dla świń, bydła i drobiu. ZAPOBIEGA CHOROBOM

Do nabycia w Aptekach, Drogeriach, Spółdzielniach Rolniczych, sklepach nasiennych

Wystrzegać się naśladownictwa

ZAKŁADY CHEM. PRZEMYSŁOWE „CENTRALINA" Łódź, Piotrkowska 39, Telefon 188-96

WYSTAWIAMY NA TARGACH W POZNANIU

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Zwykłe ogłoszenia na str. 6-szpalt. za 1 wiersz mm . . . 20.— zł.
W tekście na str. 4-szpalt. za 1 wiersz mm. . . . . . 50.— „
Drobne ogłoszenia słowo 15 zł. najmniej . . . . . . 150.— „
Tłuste za słowo 100% drożej.
Układ tabelaryczny, cyfrowy, kolorowy i zastrzeżone 50% drożej.
Ceny ogłoszeń prenumeraty zagranicą 100% drożej.
Prenumerata z przesyłką pocztową kwartalnie . . . . 100.— zł.

Ogłoszenia tylko za gotówkę. Za terminowy druk Administracja nie odpowiada. Ceny powyższe obowiązują od dnia ogłoszenia. Do ogłoszeń długoterminowych Biurom ogłoszeń rabat stosownie od umowy. Za niewyraźny druk, spowodowany warunkami technicznymi Administracja nie odpowiada i nie bierze na siebie obowiązku bezpłatnego powtórnego zamieszczenia inseratu.

Wychodzi raz w tygodniu.

Wydawca Ludowe Tow. Wydaw. „Piast". Kraków Basztowa 17, I p.
Drukarnia Nr. 8 „Wiedza", Kraków, Orzeszkowej 7
Nr zam. 198 z 24. IV. 48. — M—36181.